

Dosarul nr. 1ra-956/22
1-20055965-01-1ra-04072022

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Railean Tudor xxxx, născut la
xxxxxx xxxxxx, originar și domiciliat
în xxxxxx xxxxxx, xxxxxx xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.05.2020 – 29.06.2020;
Instanța de apel: 10.07.2020 – 29.03.2022;
Instanța de recurs: 04.07.2022 – 07.11.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Orhei (sediul Central) din 29 iunie 2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin (3), 79 Cod penal, Railean Tudor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (episodul cu partea vătămată Scoropadă Ștefan), la 3 (trei) luni închisoare;
- art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (episodul cu partea vătămată „Maestro-Nut” S.R.L., la 3 (trei) luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă de 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în centrul de detenție pentru minori și tineri.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că, Railean Tudor, în intervalul de timp cuprins între data de 28.02.2020-01.03.2020, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și

admițând în mod conștient survenirea acestora, a pătruns în gospodăria cet. Scoropada Ștefan, situată în sat. Piatra, raionul Orhei, de unde dintr-un șopron, prin acces liber, a sustras pe ascuns un motocultor de modelul DY-GT02A, producere italiană, la prețul de 7000 lei, astfel cauzându-i părții vătămate Scoropada Ștefan o daună materială considerabilă în sumă de 7 000 lei.

Acțiunile lui Railean Tudor fiind încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșit prin pătrundere în încăpere cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot el, în perioada cuprinsă între 06.03.2020 aproximativ ora 12:00 și 09.03.2020, aproximativ la ora 14:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns pe teritoriul S.R.L. „Maestro Fruits”, amplasat în sat. Piatra, r-nul Orhei, de unde intenționat, din tractorul de model „New Holland”, cu numărul de înregistrare xxxxxx xxxxxx, care aparține S.R.L. „Maestro Nut”, a sustras pe ascuns un computer de bord, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 58 000 lei.

Acțiunile lui Railean Tudor fiind încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșit prin pătrundere în încăpere cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Avocatul Alexandru Macovei în numele inculpatului Railean Tudor, a depus apel prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Railean Tudor recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (epizodul cu partea vătămată, Scoropadă Ștefan) cu aplicarea art. 79 Cod penal și art. 364/1 Cod de procedură penală, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 80 ore; art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (epizodul cu partea vătămată, SRL „Maestro-Nut”), cu aplicarea art. 79 Cod penal și art. 364/1 Cod de procedură penală, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 80 ore. În condițiile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 120 ore.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță nu a ținut cont de Ansamblul de reguli minime pentru tratamentul deținuților al Națiunilor Unite (1957)97, setul de standarde al Consiliului European, în particular Recomandarea CM/Rec (2017) 3 a Comitetului de Miniștri și eronat a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului minor Railean Tudor.

A menționat că, prima instanță nu prezentat argumente în vederea stabilirii unei pedepse mai grave din șirul celor alternative și argumente care au dus la concluzia instanței că o pedeapsă mai blândă din cele prevăzute de

lege nu va asigura atingerea scopului pedepsei stabilite inculpatului Railean Tudor.

Partea apărării a susținut că, prima instanță nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și nu a respectat toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură stabilirea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate.

La fel, a indicat că, prima instanță nu a ținut cont de Referatul prezentențial de evaluare psihosocială a minorului Railean Tudor, întocmit de Biroul de probațiune Orhei, prin care s-a constatat, că inculpatul minor a săvârșit furturile din motivul stării materiale precare a sa și a familiei sale, condiționate de lipsa unui loc de muncă stabil și astfel venit stabil, neavând surse de existență pentru a procura bunuri alimentare, furtul a fost perceput de Railean Tudor ca mijloc de existență.

A evidențiat că, evaluarea socială a minorului a constatat că, Railean Tudor nu are toate cele necesare pentru trai, este lipsit de prezența obiectelor ce ar asigura integrarea social autentică, comportamentul ilegal al minorului a fost influențat de climatul psihologic negativ în familie, abandonarea de către mamă, lipsa siguranței, lipsa supravegherii și îngrijirii. În urma evaluării minorului Railean Tudor, consilierul Biroului de probațiune Orhei a recomandat instanței de judecată că pentru inhibarea dezvoltării comportamentului infracțional al minorului și eficientizarea procesului de reintegrare social ar fi oportună implicarea minorului în programe de asistență și consiliere psihologică de durată.

Partea apărării a evidențiat că, la săvârșirea infracțiunii sunt prezente doar circumstanțe atenuante cum ar fi căința sinceră, recuperarea benevolă a pagubei cauzate prin infracțiune, contribuirea la aflarea adevărului în cauză și recunoașterea vinovăției, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care nu a atins vârsta de 18 ani. Comportamentul postinfracțional al inculpatului, exprimat prin restabilirea situației care a existat până la săvârșirea infracțiunii și înlăturarea benevolă a consecințelor ei, atitudinea corectă adoptată de către inculpat față de fapta săvârșită, precum și dorința de a se reintegra în societate demonstrează că inculpatul Railean Tudor a pășit pe calea corijării și reintegrarea sa în societate este posibilă fără executarea unei pedepse sub formă de închisoare.

În continuare, partea apărării a evidențiat că, prima instanță nu a avut temeiuri suficiente pentru a stabili măsura excepțională de pedeapsă sub formă de închisoare deoarece inculpatul, a săvârșit infracțiunile în cauză, în timpul minoratului la o vârstă fragedă, de 15 ani, când nu s-a format ca o personalitate, datorită căreia nu conștientiza întocmai acțiunile sale și consecințele lor. La moment, inculpatul s-a maturizat, și-a schimbat atitudinea față de valorile sociale, s-a corijat, iar în rezultatul prestării muncii neremunerate în folosul comunității va avea de câștigat societatea. Alternativele la închisoare s-au dovedit mult mai eficiente pentru infractorii cu un grad de risc mediu spre redus, fapt atestat în numeroase cercetări.

Societatea civilă își va putea aduce aportul la resocializarea inculpatului și va fi satisfăcută din punct de vedere al efectului punitiv al acestei pedepse.

Partea apărării a concluzionat că, acordând o deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității va fi echitabilă faptei infracționale săvârșite, va corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea altor persoane, iar hotărârea primei instanțe privind stabilirea pedepsei cu închisoare în privința lui Railean Tudor este una nejustificată.

Suplimentar, partea apărării și inculpatul Railean Tudor, în cadrul ședinței de judecată au solicitat admiterea apelului, aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021 și încetarea procesului penal în privința lui Railean Tudor în temeiul acestei legi.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2022 a fost admis apelul declarat de către avocatul Macovei Alexandru în numele inculpatului Railean Tudor, casată total sentința, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Procesul penal în privința lui Railean Tudor pornit în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (epizodul cu partea vătămată, Scoropadă Ștefan) și art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (epizodul cu partea vătămată SRL „Maestro- Nut”) s-a încetat în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că, prima instanță a comis erori de drept la faptele reținute prin hotărârea atacată, fapte ce au fost constatate cu nerespectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În desfășurarea deciziei, instanța de apel a constatat că, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, prima instanță recunoscând inculpatul vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, nu a constatat și descris fapta considerată ca fiind comisă și dovedită în aspectul vizat. Prima instanță a comis o eroare gravă de drept, astfel s-a referit la „acțiunile imputate” inculpatului, dar nu la cele constatate de către instanță, astfel se relevă indiscutabil că instanța la încadrarea juridică a faptei și-a motivat soluția reieșind din acțiunile imputate prin rechizitoriu, dar nu reieșind din acțiunile inculpatului constatate de către aceasta.

Or, indicând în descriptiv că: „Railean Tudor (epizodul - partea vătămată Scoropadă Ștefan), se învinuiește...”, „La 06 aprilie 2020 a fost pus sub învinuire, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, pe semnele, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții

considerabile.” și ”La 16 mai 2020, Railean Tudor, a fost pus sub învinuire, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, pe semnele, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.” - elemente ale unei sentințe de achitare, ulterior nu a descris fapta criminală considerată ca fiind dovedită, iar în dispozitiv a constatat că acesta, totuși, este vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal - element al sentinței de condamnare.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul Railean Tudor, (epizodul - partea vătămată Scoropadă Ștefan), în intervalul de timp cuprins între data de 28.02.2020-01.03.2020, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea acestora, a pătruns în gospodăria cet. Scoropada Ștefan, situată în sat. Piatra, raionul Orhei, de unde dintr-un șopron, prin acces liber, a sustras pe ascuns un motocultor de modelul DY-GT02A, producere italiană, la prețul de 7000 lei, astfel cauzându-i părții vătămate Scoropada Ștefan o daună materială considerabilă în sumă de 7 000 lei.

Tot el (epizodul - partea vătămată, SRL ”Maestro-Nut”), în perioada cuprinsă între 06.03.2020 aproximativ ora 1200 și 09.03.2020, aproximativ la ora 1400, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns pe teritoriul SRL „Maestro Fruits”, amplasat în sat. Piatra, r-nul Orhei, de unde intenționat, din tractorul de model „New Holland”, cu numărul de înregistrare xxxxxx xxxxxx, care aparține SRL „Maestro Nut”, a sustras pe ascuns un computer de bord, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 58 000 lei.

Astfel, inculpatul Railean Tudor a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (2 episoade), pe semnele: furtul - *adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșit prin pătrundere în încăpere cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Instanța de apel a constatat că, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală care au fost apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat că, deși inculpatul Railean Tudor și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate, aceasta se mai confirmă prin cumulul probelor administrate, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

- *declarațiile părții vătămate Scoropada Ștefan (f. d. 14-15);*
- *declarațiile suplimentare ale părții vătămate Scoropada Ștefan (f. d. 16);*
- *proces-verbal de cercetare la fata locului din 01.03.2020, cu anexarea foto- tabelului (f. d. 7-9);*
- *procesul - verbal de ridicare din 13.03.2020, din gospodăria cet.*

Scoropada Ștefan (f. d. 19);

- *corpul delict: motocultorul de model DY-GT02A, care a fost restituit benevol părții vătămate Scoropada Ștefan (f. d. 24);*

- *declarațiile reprezentantului părții vătămate S.R.L. „Maestro Nut”, Suhoborcenco Alexei (f. d. 7);*

- *declarațiile martorului, Andrieș Maxim (f.d. 37);*

- *declarațiile martorului, Gorbatovschi Grigore (f.d. 38);*

- *declarațiile martorului minor Andrițchi Andrei (f.d. 40);*

- *proces-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 09.03.2020 (f. d. 5, 1);*

- *proces-verbal de cercetare la fața locului din 09.03.2020 (f. d. 11-15);*

- *proces-verbal de ridicare din 11.03.2020 (f. d. 17)*

- *proces-verbal de ridicare din 14.05.2020 (f. d. 33);*

- *proces-verbal de examinare din 14.05.2020 (f. d. 34-35);*

- *corpurile delictate anexate la cauza penală (f. d. 36).*

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Railean Tudor de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (epizodul- partea vătămată, Scoropada Ștefan Matvei) și art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (epizodul-partea vătămată SRL "Maestro-Nut"), după indicii calificativi - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșit prin pătrundere în încăperea cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

De asemenea, analizând solicitarea privind aplicarea prevederilor Legii privind amnistia, instanța de apel a constatat că aceasta își găsește confirmarea la judecarea apelului declarat, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării parțiale a hotărârii contestate.

Astfel, instanța de apel a evidențiat că, potrivit art. 107 Cod penal (1) *amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.* Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate. Amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 166/1 alin. (2)-(4), precum și persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171-175/1, 201, 206, 208, 208/1 și 208/2 Cod penal.

În continuare, instanța de apel a reținut că, în conformitate cu art. 1 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX- a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24 decembrie 2021, (1) Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2-5, 7, 8.

(2) Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare - comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Național de Probațiune, precum și din experți psihologi judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. (3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi. (4) Aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate care cad sub incidența art.2 alin.(4) - de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei. (5) Persoana bănuită, învinuită poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de procuror. (6) Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

La fel, instanța de apel a reținut că, potrivit art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, nr. 243 din 24 decembrie 2021, (1) Procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. (2) Procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei. (3) Încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate. (4) În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)-(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, inculpatul Railean Tudor care și-a manifestat personal acordul la aplicarea în privința sa a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, întrunește prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, potrivit căruia procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea

prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei.

Astfel, în speță, Railean Tudor în intervalul de timp cuprins între data de 28.02.2020 - 01.03.2020, în perioada cuprinsă între 06.03.2020 aproximativ ora 12:00 și 09.03.2020, aproximativ la ora 14:00 (epizodul - partea vătămată, SRL „Maestro-Nut”) și în perioada cuprinsă între 06.03.2020 aproximativ ora 1200 și 09.03.2020, aproximativ la ora 1400 (epizodul - partea vătămată, SRL „Maestro-Nut”), a comis infracțiunile prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, care se pedepsesc cu *amendă în mărime de la 650 la 1350 unității convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.*

Instanța de apel a menționat că, procedura de aplicare a amnistiei față de inculpat, reglementată de art. 2 din Legea nr. 243, stipulează expres că procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, care include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar, dacă sunt întrunite condițiile expuse în lege.

Raportând la caz cele consemnate, instanța de apel a reiterat că, cauza penală în privința lui Railean Tudor a fost judecată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Altfel spus, inculpatul a manifestat căință față de fapta infracțională săvârșită, încă în prima instanță recunoscând vinovăția pentru cele incriminate și acceptând judecarea cauzei în baza art. 364/1 Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, circumstanțele de fapt ale cauzei deferite judecării, se încadrează în prescripțiile generale ale Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Având în vedere cele relatate, instanța de apel a stabilit că, Railean Tudor a săvârșit în intervalul de timp cuprins între data de 28.02.2020-01.03.2020, în perioada cuprinsă între 06.03.2020 aproximativ ora 12:00 și 09.03.2020, aproximativ la ora 14:00 (epizodul - partea vătămată, SRL „Maestro-Nut”) și în perioada cuprinsă între 06.03.2020 aproximativ ora 12:00 și 09.03.2020, aproximativ la ora 14:00 (epizodul - partea vătămată, SRL „Maestro-Nut”), infracțiunile prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) din Codul penal (2 episoade), care fac parte din categoria celor mai puțin grave. Adică, infracțiunile au fost săvârșite până la adoptarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24 decembrie 2021, a recunoscut vina în întregime, inculpatul a manifestat căință sinceră și activă, a solicitat încetarea procesului penal în baza Legii cu privire la amnistie, și astfel s-a constatat că inculpatul întrunește prevederile art. 2 al Legii nominalizate.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu

Vitalie, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care potrivit prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 107 alin. (1) Cod penal, inculpatul Railean Tudor, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal și de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, în baza acestor norme să fie liberat de executarea pedepsei în baza art. 2 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În argumentarea recursului partea acuzării menționează că, decizia contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, or soluția de încetare a procesului penal în privința inculpatului Railean Tudor conform actului de amnistie, este contrară prevederilor legale.

Astfel, menționează că adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal pe motivul intervenirii amnistiei, aplicarea amnistiei cu emiterea unei hotărâri de încetare a procesului penal nu se regăsește în conținutul art. 391 Cod de procedură penală.

Partea acuzării susține că, potrivit art. 396 pct. 4) Cod de procedură penală, în cazul încetării procesului penal, urmează a fi revocate măsurile de asigurare a acțiunii civile și a eventualei confiscări speciale, fapt care nu poate fi acceptat în cazul aplicării amnistiei, or, prevederile amnistiei se răsfrâng doar asupra pedepselor și măsurilor de constrângere cu caracter educativ, nu și asupra bunurilor ce urmează a fi confiscate, acțiunii civile, măsurilor de siguranță etc.

De asemenea, evidențiază că potrivit art. 107 alin.(1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea pedepsei, astfel, pe caz urmând a fi constată vinovăția persoanei în săvârșirea faptei incriminate cu absolvirea de la executarea pedepsei, fapt care nu este posibil în cazul încetării procesului penal.

Astfel, menționează că, adoptând o soluție de încetare a procesului penal instanța de judecată nu poate determina și constata din punct de vedere juridic corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de către inculpat și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, fapt ce contravine prevederilor art.107 Cod penal, 285 alin.(2), 275 pct. 4) Cod de procedură penală și Legii nr. 243.

Partea acuzării susține că, reieșind din textul legii se conchide că pentru aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate/condamnate, acestea urmează să fie liberate/absolvite de executarea pedepsei, or adoptarea unei soluții de încetare a procesului penal este contrară situației prevăzute la art. 8 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care prevede posibilitatea absolvirii inculpatului de la executarea pedepsei principale, însă nu și a pedepsei secundare - dacă sancțiunea normei prevede și pedeapsa complementară care

urmează a fi aplicată inculpatului și poate fi făcută doar la emiterea unei sentințe de condamnare.

Subsecvent, evidențiază că în speță sunt respectate prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației inculpatului.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce vor fi desfășurate în continuare.

Astfel, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate în speță, procurorul își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, considerând că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de încetare a procesului penal în baza aplicării actului de amnistie.

Verificând materialele cauzei prin prisma argumentelor formulate de recurent, Colegiul penal lărgit reține, că potrivit rechizitoriului, Railean Tudor a fost deferit justiției fiind învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, un episod cu partea vătămată Scoropadă Ștefan și alt episod cu partea vătămată „Maestro-Nut” S.R.L. în baza aceluiași articol, acțiunile acestuia în ambele cazuri fiind calificate ca *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșit prin pătrundere în încăpere cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Potrivit sentinței, prima instanță în procedura simplificată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală l-a recunoscut vinovat pe Railean Tudor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (episodul cu partea vătămată Scoropadă Ștefan) și art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (episodul cu partea vătămată „Maestro-Nut” S.R.L.) constatând în sarcina acestuia situația de fapt potrivit rechizitoriului.

Potrivit practicii judiciare, judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar dacă inculpatul recunoaște faptele așa cum sunt menționate în rechizitoriu.

La judecarea cauzelor penale în procedura simplificată, sentințele se

adoptă potrivit regulilor generale prevăzute în art. 392-396 Cod de procedură penală, cu soluționarea chestiunilor menționate în art. 397 și 398 Cod de procedură penală.

Partea introductivă a sentinței, în afară de datele expuse în art. 393 Cod de procedură penală, conține mențiunea despre judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei prejudiciabile recunoscute de inculpat și considerate ca fiind dovedită, indicându-se modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

La rândul său, fiind investită cu judecarea apelului declarat de partea apărării, instanța de apel a ajuns la concluzia casării totale a sentinței, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal intentat în privința lui Railean Tudor în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (episodul cu partea vătămată Scoropadă Ștefan) și art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (episodul cu partea vătămată „Maestro-Nut” S.R.L.), a fost încetat în legătură cu intervenirea actului de amnistie din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma temeiurilor de casare invocate în recurs, Colegiul penal lărgit constată că deși instanța de apel a constatat fapta inculpatului ca fiind dovedită așa cum aceasta a fost descrisă în rechizitoriu, iar ulterior a ajuns la concluzia că inculpatul Railean Tudor întrunește condițiile necesare pentru aplicarea actului amnistiei în conformitate cu prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021, această instanță nu a indicat în dispozitiv faptele de care Railean Tudor se recunoaște vinovat.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit evidențiază că, raportând circumstanțele speței, în situația în care inculpatul și-a recunoscut vinovăția integral și a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar instanțele de fond în urma examinării cauzei au stabilit ca fiind dovedită vinovăția inculpatului și la faza judecării apelului, instanța de judecată constată aplicabilitatea Legii nr. 243 din 24.12.2021, atunci instanța de judecată care examinează cauza, poate pronunța în privința inculpatului, **o sentință de condamnare, conform prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, cu stabilirea pedepsei și liberarea de executarea acesteia în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal.**

În consecință, Colegiul penal lărgit constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece decizia instanței de apel nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția acesteia cu privire la încetarea procesului penal în legătură cu aplicarea actului de amnistie în privința inculpatului, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei

în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2022, în cauza penală în privința lui **Railean Tudor xxxxxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **16 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor